

FTEHIM INTERNAZZJONALI

bejn l-Unjoni Ewropea, minn naħa waħda, u l-Kunsill tal-Ministri tar-Repubblika tal-Albanija, min-naħa l-oħra, dwar il-parteeċipazzjoni tar-Repubblika tal-Albanija fil-programm tal-Unjoni Orizzont Ewropa — il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni

Il-Kummissjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem imsejha "il-Kummissjoni"), fisem l-Unjoni Ewropea,

minn naħa waħda,

u

l-Kunsill tal-Ministri tal-Albanija (minn hawn 'il quddiem imsejha "l-Albanija"),

min-naħa l-oħra,

minn hawn 'il quddiem imsejha "il-Partijiet",

BILLI l-Ftehim Kwadru bejn il-Komunità Ewropea u r-Repubblika tal-Albanija dwar il-prinċipji ġenerali għall-parteeċipazzjoni tar-Repubblika tal-Albanija fil-programmi Komunitarji ⁽¹⁾ jistipula li t-termini u l-kundizzjonijiet speċifiċi fir-rigward tal-parteeċipazzjoni tal-Albanija f'kull programm partikolari, b'mod partikolari l-kontribuzzjoni finanzjarja pagabbli, se tiġi ddeterminati bi ftehim, f'forma ta' Memorandum ta' Qbil, bejn il-Kummissjoni, li taġixxi fisem il-Komunità, u l-Gvern tal-Albanija ⁽²⁾;

BILLI l-programm tal-Unjoni Ewropea Orizzont Ewropa — il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni ġie stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/695 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾ (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "il-Programm Orizzont Ewropa");

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW l-isforzi tal-Unjoni Ewropea sabiex tmexxi r-rispons billi tgħaqqad il-forzi mas-shab internazzjonali tagħha sabiex tindirizza l-isfidi globali f'konformità mal-pjan ta' azzjoni għan-nies, għall-pjaneta u għall-prosperità fl-Aġenda tan-Nazzjonijiet Uniti "Nittrasformaw id-Dinja tagħna: l-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli", u billi tirrikonoxxi li r-Riċerka u l-Innovazzjoni huma għodod ewlenin u essenzjali għat-tkabbir sostenibbli mmexxi mill-innovazzjoni, għall-kompetittività ekonomika u għall-attraenza;

FILWAQT LI JIRRIKONOXXU l-prinċipji ġenerali kif stabbiliti fir-Regolament (UE) 2021/695;

FILWAQT LI JIRRIKONOXXU l-oġettivi taż-Zona Ewropea tar-Riċerka mġedda sabiex tinbena zona xjentifika u teknoloġika komuni, jinholoq suq uniku għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, jitrawmu u jiffacilitaw il-kooperazzjoni bejn l-universitajiet u l-iskambju tal-ahjar Prattiki u karrieri attraenti fir-riċerka, jiffacilitaw il-mobbiltà transfruntiera u transsettorjali tar-riċerkaturi, jitrawmu l-moviment liberu tal-għarfien xjentifiku u l-innovazzjoni, jiġu promossi r-rispett tal-libertà akkademika u l-libertà tar-riċerka xjentifika, jiġu appoġġati l-edukazzjoni xjentifika u l-attivitajiet ta' komunikazzjoni, u jiġu mhegġa l-kompetittività u l-attraenza tal-ekonomiji parteeċipanti, u li l-pajjiżi assoċjati jkunu shab ewlenin f'dan l-isforz;

FILWAQT LI JENFASSIZZAW ir-rwol tas-Shubijiet Ewropej li jindirizzaw uħud mill-aktar sfidi urġenti tal-Ewropa permezz ta' inizjattivi miftiehma ta' riċerka u innovazzjoni li jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għal dawk il-prijoritajiet tal-Unjoni Ewropea fil-qasam tar-Riċerka u l-Innovazzjoni li jeħtieġu viżjoni kritika tal-massa u fit-tul u l-importanza tal-involvement ta' pajjiżi assoċjati f'dawk is-Shubijiet;

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW li r-riċerka u l-innovazzjoni kienu strumentali fir-reġjun tal-Balkani tal-Punent għall-kooperazzjoni u l-finanzjament tal-proġetti kongunti tar-riċerka u tal-innovazzjoni li jippermettu l-aċċess reciproku għall-eċċellenza, għall-għarfien, għall-innovazzjoni, għan-network u għar-riżorsi tar-riċerka. Dawn ipprovdew opportunitajiet ta' valur għall-iżvilupp tal-bniedem, filwaqt li jamplifikaw il-possibiltajiet ta' suċċess biex jinstabu soluzzjonijiet kongunti għall-isfidi reġjonali u globali;

⁽¹⁾ ĠU L 192, 22.7.2005, p. 2.

⁽²⁾ Dan il-Ftehim jikkostitwixxi u għandu l-istess effetti legali tal-Memorandum ta' Qbil imsemmi skont il-Ftehim Kwadru bejn il-Komunità Ewropea u r-Repubblika tal-Albanija dwar il-prinċipji ġenerali għall-parteeċipazzjoni tar-Repubblika tal-Albanija fil-programmi Komunitarji.

⁽³⁾ Ir-Regolament (UE) 2021/695 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' April 2021 li jistabbilixxi l-Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, li jistabbilixxi r-regoli tiegħu għall-parteeċipazzjoni u d-disseminazzjoni, u li jħassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1290/2013 u (UE) Nru 1291/2013 (ĠU L 170, 12.5.2021, p. 1).

FILWAQT LI JFITTXU li jistabbilixxu kundizzjonijiet ta' vantaġġ reċiproku sabiex johlqu impjegi decenti, isahhu u jappoġġaw l-ekosistemi tal-innovazzjoni tal-Partijiet billi jghinu lill-intrapriżi jinnovaw u jespandu fis-swieq tal-Partijiet u jiffaċilitaw l-adozzjoni kif ukoll l-użu u l-aċċessibbiltà tal-innovazzjoni, inklużi l-attivitajiet ta' bini tal-kapaċitajiet;

FILWAQT LI JIRRIKONOXXU li l-partecipazzjoni reċiproka fil-programmi ta' riċerka u innovazzjoni ta' xulxin jenhtieg li tipprovdri benefiċċji reċiproċi; filwaqt li jirrikonoxxu li l-Partijiet jirriżervaw id-dritt tagħhom li jillimitaw jew li jikkundizzjonaw il-partecipazzjoni fil-programmi ta' riċerka u innovazzjoni tagħhom inkluż b'mod partikolari għal azzjonijiet relatati mal-assi strateġiċi, l-interessi, l-awtonomija jew is-sigurtà tagħhom;

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW li l-ghanijiet komuni, il-valuri u r-rabtiet b'sahhithom tal-Partijiet fil-qasam tar-Riċerka u l-Innovazzjoni, stabbiliti fil-passat permezz tal-Ftehimiet ta' Assocjazzjoni għall-Programm Qafas sussegwenti, u filwaqt li jirrikonoxxu x-xewqa komuni tal-Partijiet li jiżviluppaw, li jsahhu, li jstimulaw u li jestendu aktar ir-relazzjonijiet u l-kooperazzjoni tagħhom fih,

QABLU FUQ DAN LI ĠEJ:

Artikolu 1

Kamp ta' applikazzjoni tal-assocjazzjoni

1. L-Albanija għandha tipparteċipa bħala pajjiż assocjat fil-Programm Orizzont Ewropa — il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (il-Programm Orizzont Ewropa) u tikkontribwixxi għall-partijiet kollha tiegħu msemmija fl-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) 2021/695 u implimentat permezz tal-programm speċifiku stabbilit bid-Deciżjoni (UE) 2021/764 ⁽⁴⁾, fl-aktar verżjonijiet aġġornati tagħhom, u permezz ta' kontribuzzjoni finanzjarja lill-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija.
2. Ir-Regolament (UE) 2021/819 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁵⁾, u d-Deciżjoni (UE) 2021/820 ⁽⁶⁾, fl-aktar verżjonijiet aġġornati tagħhom, għandhom japplikaw għall-partecipazzjoni tal-entitajiet ġuridiċi tal-Albanija fil-Komunitajiet ta' Konoxxenza u Innovazzjoni.

Artikolu 2

Termini u kundizzjonijiet tal-partecipazzjoni fil-Programm Orizzont Ewropa

1. L-Albanija għandha tipparteċipa fil-Programm Orizzont Ewropa f'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim Kwadru bejn il-Komunità Ewropea u r-Repubblika tal-Albanija dwar il-principji ġenerali għall-partecipazzjoni tar-Repubblika tal-Albanija fil-programmi Komunitarji u skont it-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan il-Ftehim, fl-atti legali msemmija fl-Artikolu 1 ta' dan il-Ftehim, kif ukoll fi kwalunkwe regola oħra li għandha x'taqsam mal-implimentazzjoni tal-Programm Orizzont Ewropa, fl-aktar verżjonijiet aġġornati tagħhom.
2. Sakemm ma jkunx previst mod ieħor fit-termini u l-kundizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, inkluż fl-implimentazzjoni tal-Artikolu 22(5) tar-Regolament (UE) 2021/695, l-entitajiet ġuridiċi stabbiliti fl-Albanija jistgħu jipparteċipaw f'azzjonijiet indiretti tal-Programm Orizzont Ewropa skont kundizzjonijiet ekwivalenti għal dawk applikabbli għall-entitajiet ġuridiċi stabbiliti fl-Unjoni Ewropea, inkluż ir-rispett għall-miżuri restrittivi tal-Unjoni Ewropea ⁽⁷⁾.
3. Qabel ma jiġi deciz dwar jekk l-entitajiet ġuridiċi stabbiliti fl-Albanija humiex eliġibbli sabiex jipparteċipaw f'azzjoni relatata mal-assi strateġiċi, l-interessi, is-sigurtà jew l-awtonomija tal-Unjoni Ewropea skont l-Artikolu 22(5) tar-Regolament (UE) 2021/695, il-Kummissjoni tista' titlob informazzjoni jew assigurazzjonijiet speċifiċi, bħal:
 - a) informazzjoni dwar jekk ingħatax jew huwiex se jingħata aċċess reċiproku lill-entitajiet ġuridiċi stabbiliti fl-Unjoni Ewropea għal programmi u proġetti eżistenti u pplanati tal-Albanija ekwivalenti għall-azzjoni kkonċernata ta' Orizzont Ewropa;

⁽⁴⁾ Id-Deciżjoni tal-Kunsill (UE) 2021/764 tal-10 ta' Mejju 2021 li tistabbilixxi l-Programm Speċifiku li jimplementa l-Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, u li thassar id-Deciżjoni 2013/743/UE (ĠU L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁵⁾ Ir-Regolament (UE) 2021/819 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2021 dwar l-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (riformulazzjoni) (ĠU L 189, 28.5.2021, p. 61).

⁽⁶⁾ Id-Deciżjoni (UE) 2021/820 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2021 dwar l-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tal-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT) 2021–2027: Nagħtu Spinta lit-Talent u lill-Kapaċità ta' Innovazzjoni fl-Ewropa u li thassar id-Deciżjoni Nru 1312/2013/UE (ĠU L 189, 28.5.2021, p. 91).

⁽⁷⁾ Il-miżuri restrittivi tal-UE jiġu adottati skont l-Artikolu 29 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea jew skont l-Artikolu 215 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

- b) informazzjoni dwar jekk l-Albanija għandhiex fis-sehh mekkaniżmu nazzjonali ta' skrinjar ta' investimenti u ta' assigurazzjonijiet li jggarantixxu li l-awtoritajiet tal-Albanija se jirrapportaw u se jikkonsultaw lill-Kummissjoni kull darba li, permezz ta' dan il-mekkaniżmu, isiru konxji li entità ġuridika tal-Albanija tkun involuta f'investiment/ akkwizizzjoni barrani/ja ppjanat/a minn entità stabbilita fl-Albanija jew ikkontrollata minnha, ladarba din l-entità ġuridika tal-Albanija tkun irċeviet finanzjament minn Orizzont Ewropa f'azzjonijiet relatati mal-assi, l-interessi, l-awtonomija jew is-sigurtà strateġiċi tal-Unjoni Ewropea, dment li l-Kummissjoni tforri lill-Albanija bil-lista tal-entitajiet ġuridici rilevanti stabbiliti fl-Albanija wara l-iffirmar ta' ftehimiet ta' għotja ma' dawn l-entitajiet; u
- c) assigurazzjonijiet li l-ebda wiehed mir-riżultati, mit-teknoloġiji, mis-servizzi u mill-prodotti żviluppati taht l-azzjonijiet ikkonċernati mill-entitajiet stabbiliti fl-Albanija ma għandu jkun soġġett għal restrizzjonijiet fuq l-esportazzjoni tagħhom lejn l-Istati Membri tal-UE matul l-azzjoni u għal erba' snin wara t-tmiem tal-azzjoni. L-Albanija se tikkondividi lista aġġornata ta' restrizzjonijiet nazzjonali fuq l-esportazzjoni fuq bażi annwali, matul l-azzjoni u għal erba' snin wara t-tmiem tal-azzjoni.

4. L-entitajiet ġuridici stabbiliti fl-Albanija jistgħu jipparteċipaw fl-attivitajiet taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC) skont it-termini u l-kundizzjonijiet ekwivalenti għal dawk applikabbli għall-entitajiet ġuridici stabbiliti fl-Unjoni Ewropea sakemm ma jkunux mehtieġa limitazzjonijiet sabiex tiġi żgurata l-konsistenza mal-ambitu tal-partecipazzjoni li tirriżulta mill-implimentazzjoni tal-paragrafu 2 u 3 ta' dan l-Artikolu.

5. Meta l-Unjoni Ewropea timplimenta l-Programm Orizzont Ewropa permezz tal-applikazzjoni tal-Artikoli 185 u 187 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, l-Albanija u l-entitajiet ġuridici tal-Albanija jistgħu jipparteċipaw fl-istrutturi legali mahluqa skont dawk id-dispożizzjonijiet, f'konformità mal-atti legali tal-Unjoni Ewropea li ġew adottati jew li se jiġu adottati għall-istabiliment ta' dawk l-istrutturi legali.

6. Ir-rappreżentanti tal-Albanija għandu jkollhom id-dritt li jipparteċipaw bhala osservaturi fil-komitati imsemmi fl-Artikolu 14 tad-Deċiżjoni (UE) 2021/764, mingħajr drittijiet tal-vot u għal punti li jikkonċernaw lill-Albanija.

Fil-hin tal-votazzjoni, dawn il-komitati għandhom jiltaqgħu mingħajr il-preżenza tar-rappreżentanti tal-Albanija. L-Albanija għandha tkun informata bir-riżultat. Il-partecipazzjoni kif jirriferi għaliha dan il-paragrafu għandha tiehu l-istess forma, inklużi l-proċeduri dwar kif tasal l-informazzjoni u d-dokumentazzjoni, bhal dik applikabbli għar-rappreżentanti tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea.

7. Id-drittijiet tal-Albanija għar-rappreżentazzjoni u l-partecipazzjoni fil-Komitati taż-Żona Ewropea tar-Riċerka u s-sottogruppi tiegħu għandhom ikunu dawk applikabbli għall-pajjiżi assoċjati.

8. Ir-rappreżentanti tal-Albanija għandu jkollhom id-dritt li jipparteċipaw bhala osservaturi fil-Bord tal-Gvernaturi tal-JRC, mingħajr drittijiet tal-vot. Soġġetta għal dik il-kundizzjoni, tali partecipazzjoni għandha tkun irregolata mill-istess regoli u proċeduri bhal dawk applikabbli għar-rappreżentanti tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea, inklużi d-drittijiet tal-kelma u l-proċeduri għar-riċeviment ta' informazzjoni u dokumentazzjoni fir-rigward ta' punt li jikkonċerna lill-Albanija.

9. L-Albanija tista' tipparteċipa f'Konsorzju għal Infrastruttura Ewropea ta' Riċerka (ERIC) f'konformità mar-Regolament tal-Kunsill (KE) 723/2009 ⁽⁸⁾, fl-aktar verżjoni aġġornata tiegħu, u mal-att legali li jistabbilixxi l-ERIC.

10. Il-kostijiet tal-ivvjaġġar u l-ispejjeż tas-sussistenza mgarrba mir-rappreżentanti u l-esperti tal-Albanija għall-finijiet tal-partecipazzjoni tagħhom bhala osservaturi fil-hidma tal-komitati imsemmi fl-Artikolu 14 tad-Deċiżjoni (UE) 2021/764, jew f'laqgħat oħrajn marbutin mal-implimentazzjoni tal-Programm Orizzont Ewropa, għandhom jiġu rimborżati mill-Unjoni Ewropea fuq l-istess bażi u f'konformità mal-istess proċeduri fis-sehh bhal fil-każ tar-rappreżentanti tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea.

11. Il-Partijiet għandhom jagħmlu kull sforz, fil-qafas tad-dispożizzjonijiet eżistenti, sabiex jiffacilitaw il-moviment liberu u r-residenza tax-xjenzati li jipparteċipaw fl-attivitajiet koperti b'dan il-Ftehim u sabiex ikun iffacilitat il-moviment transfruntier tal-merkanzija u tas-servizzi mahsubin sabiex jintużaw f'dawn l-attivitajiet.

⁽⁸⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 723/2009 tal-25 ta' Ġunju 2009 dwar il-qafas ġuridiku Komunitarju applikabbli għal Konsorzju għal Infrastruttura Ewropea ta' Riċerka (ERIC) (ĠU L 206, 8.8.2009, p. 1).

12. L-Albanija għandha tiegħu l-miżuri kollha mehtieġa, kif xieraq, sabiex tiżgura li l-merkanzija u s-servizzi, mixtrija fl-Albanija jew importati lejn l-Albanija, li huma parzjalment jew kompletament ifffinanzjati skont il-ftehimiet ta' għotja u/jew il-kuntratti konklużi għat-tweġiq tal-attivitajiet f'konformità ma' dan il-Ftehim, huma eżentati mid-dazji doganali, mid-dazji fuq l-importazzjoni u minn imposti fiskali oħrajn, inkluż il-VAT, li huma applikabbli fl-Albanija.

Artikolu 3

Kontribuzzjoni finanzjarja

1. Il-partecipazzjoni tal-Albanija jew tal-entitajiet ġuridici Albanizi fil-Programm Orizzont Ewropa għandha tkun soġġetta għall-Albanija li tikkontribwixxi finanzjarjament għall-Programm u l-kostijiet relatati tal-ġestjoni, l-eżekuzzjoni u l-operazzjoni fil-qafas tal-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem imsejjah il-"baġit tal-Unjoni").

2. Il-kontribuzzjoni finanzjarja għandha tiegħu l-forma tas-somma ta':

a) kontribuzzjoni operazzjonali; u

b) tariffa ta' partecipazzjoni.

3. Il-kontribuzzjoni finanzjarja għandha tiegħu l-forma ta' pagament annwali li jsir f'żewġ pagament parzjali, u għandha tkun dovuta sa mhux aktar tard minn Ġunju u Settembru.

4. Il-kontribuzzjoni operazzjonali għandha tkopri n-nefqa operazzjonali u ta' appoġġ tal-Programm u tkun addizzjonali kemm fl-appropriazzjonijiet ta' impenn kif ukoll f'dawk ta' pagament għall-ammonti mdahhla fil-baġit tal-Unjoni adottat b'mod definitiv għall-Programm Orizzont Ewropa, inkluż kwalunkwe appropriazzjoni li tikkorrispondi għad-dizimpenji li jsiru disponibbli għal darb'ohra kif imsemmi fl-Artikolu 15(3) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁹⁾, fl-aktar verżjoni aġġornata tiegħu (minn hawn 'il quddiem imsejjah "ir-Regolament Finanzjarju"), u miżjuda bi dħul assenjat estern li ma jirriżultax minn kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-Programm Orizzont Ewropa minn donaturi⁽¹⁰⁾ oħrajn.

Għad-dħul assenjat estern allokat għall-Programm Orizzont Ewropa skont l-Artikolu 3.1 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2020/2094 li jstabbilixxi strument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru biex jappoġġa l-irkupru wara l-kriżi tal-COVID-19⁽¹¹⁾, din iż-żieda għandha tikkorrispondi għall-appropriazzjonijiet annwali indikati fid-dokumenti li jakkumpanjaw l-Abbozz tal-Baġit fir-rigward tal-Programm Orizzont Ewropa.

5. Il-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali għandha tkun ibbażata fuq koeffiċjent tal-kontribuzzjoni definit bħala l-proporzjon tal-Prodott Domestiku Gross (PDG) tal-Albanija bil-prezzijiet tas-suq mal-PDG tal-Unjoni Ewropea bil-prezzijiet tas-suq. Il-PDG bil-prezzijiet tas-suq li għandhom jiġu applikati għandhom jiġu ddeterminati mis-servizzi ddedikati tal-Kummissjoni abbażi tal-aktar *data* statistika reċenti disponibbli għall-kalkoli tal-baġit fis-sena ta' qabel is-sena li fiha huwa dovut il-pagament annwali. B'deroga, għall-2021, il-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali għandha tkun ibbażata fuq il-PDG tas-sena 2019 bil-prezzijiet tas-suq. L-aġġustamenti tal-koeffiċjent tal-kontribuzzjoni huma stabbiliti fl-Anness I.

6. Il-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali għandha tiġi kkalkolata bl-applikazzjoni tal-koeffiċjent tal-kontribuzzjoni, kif aġġustat, mal-appropriazzjonijiet ta' impenn inizjali mdahhla fil-baġit tal-Unjoni Ewropea adottat b'mod definitiv għas-sena applikabbli għall-finanzjament tal-Programm Orizzont Ewropa, miżjud f'konformità mal-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu.

7. It-tariffa ta' partecipazzjoni għandha tkun ta' 4 % tal-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali annwali kif ikkalkolata f'konformità mal-paragrafi 5 u 6 ta' dan l-Artikolu u għandha tiddaħhal gradwalment kif stabbilit fl-Anness I. It-tariffa tal-partecipazzjoni ma għandhiex tkun soġġetta għal aġġustamenti jew korrezzjonijiet retrospettivi.

8. Il-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali għal sena N tista' tiġi aġġustata 'l fuq jew 'l isfel b'mod retrospettiv f'sena sussegwenti waħda jew aktar fuq il-bażi tal-impenji baġitarji magħmula fuq l-appropriazzjonijiet ta' impenn ta' dik is-sena N, miżjuda f'konformità mal-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu, l-implimentazzjoni tagħhom permezz ta' impenji legali u d-dizimpenji tagħhom. Id-dispożizzjonijiet dettaljati għall-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu jinsabu fl-Anness I.

⁽⁹⁾ Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 (ĠU L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Dan jinkludi b'mod partikolari r-riżorsi mill-Istrument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru stabbilit bir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2020/2094 tal-14 ta' Diċembru 2020 li jstabbilixxi Strument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru biex jappoġġa l-irkupru wara l-kriżi tal-COVID-19 (ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽¹¹⁾ ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

9. L-Unjoni Ewropea għandha tipprovdi lill-Albanija b'informazzjoni fir-rigward tal-partecipazzjoni finanzjarja tagħha kif inkluża fl-informazzjoni relatata mal-baġit, il-kontabbiltà, il-prestazzjoni u l-evalwazzjoni pprovduta lill-awtoritajiet baġitarji u tal-kwittanza tal-Unjoni Ewropea dwar il-Programm Orizzont Ewropa. Dik l-informazzjoni għandha tiġi pprovduta b'kunsiderazzjoni dovuta għar-regoli dwar il-kunfidenzjalità u l-protezzjoni tad-data tal-Unjoni Ewropea u tal-Albanija u għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-informazzjoni li l-Albanija hija intitolata li tirċievi skont l-Anness III.

10. Il-kontribuzzjonijiet kollha tal-Albanija jew il-pagamenti mill-Unjoni Ewropea, u l-kalkolu tal-ammonti dovuti jew li għandhom jiġu riċevuti għandhom isiru feuro.

Artikolu 4

Mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika

1. Għandu japplika mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika tal-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali tal-Albanija għas-sena N, kif aġġustat f'konformità mal-Artikolu 3(8), u għandu jiġi kkalkolat fis-sena N+2. Dan għandu jkun abbażi tal-prestazzjoni tal-Albanija u tal-entitajiet ġuridici Albaniżi fil-partijiet tal-Programm Orizzont Ewropa li huma implementati permezz ta' għotjiet kompetittivi ffinanzjati minn approprjazzjonijiet ta' impenn mis-sena N, miżjuda f'konformità mal-Artikolu 3(4).

L-ammont tal-korrezzjoni awtomatika għandu jiġi kkalkolat abbażi tad-differenza bejn:

- a) l-ammonti inizjali tal-impenji legali għal għotjiet kompetittivi li fil-fatt dahlu għalihom l-Albanija jew l-entitajiet ġuridici Albaniżi ffinanzjati minn approprjazzjonijiet ta' impenn tas-sena N, miżjuda f'konformità mal-Artikolu 3(4); u
- b) il-kontribuzzjoni operazzjonali korrispondenti tas-sena N imhallsa mill-Albanija kif aġġustata skont l-Artikolu 3(8), esklużi l-kostijiet mhux ta' intervent iffinanzjati mill-appropriazzjonijiet ta' impenn mis-sena N, miżjuda f'konformità mal-Artikolu 3(4).

2. Meta l-ammont imsemmi fil-paragrafu 1, kemm jekk dak l-ammont huwa pożittiv kif ukoll jekk huwa negattiv, jaqbeż it-8 % tal-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali korrispondenti kif aġġustata skont l-Artikolu 3(8), il-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali tal-Albanija għas-sena N għandha tiġi kkoreġuta. L-ammont dovut mill-Albanija jew li għandu jiġi riċevut minnha bħala kontribuzzjoni jew tnaqqis addizzjonali tal-kontribuzzjoni tal-Albanija fil-qafas tal-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika għandu jkun l-ammont li jaqbeż dan il-limitu ta' 8 %. L-ammont taht dan il-limitu ta' 8 % mhux se jitqies fil-kalkolu tal-kontribuzzjoni addizzjonali dovuta jew ikkumpensata.

3. Ir-regoli dettaljati dwar il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika huma stabbiliti fl-Anness I.

Artikolu 5

Reċiprocità

1. L-entitajiet ġuridici stabbiliti fl-Unjoni Ewropea jistgħu jipparteċipaw fi programmi u proġetti tal-Albanija ekwivalenti għall-Programm Orizzont Ewropa, f'konformità mal-leġiżlazzjoni tal-Albanija.

2. Il-lista mhux eżawrjenti tal-programmi u tal-proġetti ekwivalenti tal-Albanija hija pprovduta fl-Anness II.

3. Il-finanzjament mill-Albanija ta' entitajiet ġuridici stabbiliti fl-Unjoni għandu jkun soġġett għal-leġiżlazzjoni tal-Albanija li tirregola l-operazzjoni ta' programmi u proġetti ta' riċerka u innovazzjoni. Meta ma jkunx ipprovdut finanzjament, l-entitajiet ġuridici stabbiliti fl-Unjoni jistgħu jipparteċipaw bil-mezzi tagħhom stess.

Artikolu 6

Xjenza Miftuħa

Il-Partijiet għandhom jippromwovu u jinkoraġġixxu b'mod reċiproku il-prattiki tax-xjenza miftuħa fil-programmi u fil-proġetti tagħhom f'konformità mar-regoli tal-Programm Orizzont Ewropa u l-leġiżlazzjoni tal-Albanija.

Artikolu 7

Monitoraġġ, Evalwazzjoni u Rapportar

1. Mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltajiet tal-Kummissjoni, tal-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) u tal-Qorti tal-Awdituri tal-Unjoni Ewropea fir-rigward tal-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-Programm Orizzont Ewropa, il-partecipazzjoni tal-Albanija f'dak il-Programm għandha tiġi mmonitorjata kontinwament fuq bażi ta' shubija li tinvolvi lill-Kummissjoni u lill-Albanija.

2. Ir-regoli dwar il-ġestjoni finanzjarja tajba, inklużi l-kontroll finanzjarju, l-irkupru u miżuri oħrajn ta' kontra l-frodi fir-rigward tal-finanzjament tal-Unjoni Ewropea skont dan il-Ftehim huma stabbiliti fl-Anness III.

Artikolu 8

Kumitat Kongunt għar-Riċerka u l-Innovazzjoni UE-Albanija

1. Il-Kumitat Kongunt għar-Riċerka u l-Innovazzjoni UE-Albanija huwa b'dan stabbilit (minn hawn 'il quddiem imsejjah "Kumitat Kongunt UE-Albanija"). Il-kompiti tal-Kumitat Kongunt UE-Albanija għandhom jinkludu:

- a) il-valutazzjoni, l-evalwazzjoni u r-rieżami tal-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim, b'mod partikolari:
 - (i) il-partecipazzjoni u l-prestazzjoni tal-entitajiet ġuridiċi tal-Albanija fil-Programm Orizzont Ewropa;
 - (ii) il-livell ta' fteħ (reċiproku) għall-entitajiet ġuridiċi stabbiliti f'kull Parti sabiex jippartecipaw fi programmi u proġetti tal-Parti l-oħra;
 - (iii) l-implimentazzjoni tal-mekkaniżmu ta' kontribuzzjoni finanzjarja u l-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika f'konformità mal-Artikoli 3 u 4;
 - (iv) l-iskambju ta' informazzjoni u l-eżami ta' kwalunkwe mistoqsija possibbli dwar l-isfruttament tar-riżultati, inklużi d-drittijiet tal-proprjetà intellettwali;
- b) id-diskussjoni fuq talba ta' kwalunkwe Parti fuq restrizzjonijiet applikati jew ipplanati mill-Partijiet dwar l-aċċess għall-programmi rispettivi tagħhom ta' riċerka u innovazzjoni, inkluż b'mod partikolari għal azzjonijiet relatati mal-assi strateġiċi, l-interessi, l-awtonomija jew is-sigurtà tagħhom;
- c) l-eżami ta' kif tista' tittejjeb u tiġi żviluppata l-kooperazzjoni;
- d) id-diskussjoni b'mod kongunt tal-orjentazzjonijiet u tal-prijoritajiet futuri tal-politiki relatati mar-Riċerka u l-Innovazzjoni u l-ippjanar tar-riċerka ta' interess komuni; u
- e) l-iskambju ta' informazzjoni, fost l-oħrajn, dwar leġislazzjoni, deċiżjonijiet jew programmi nazzjonali ta' riċerka u innovazzjoni godda li huma rilevanti għall-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim.

2. Il-Kumitat Kongunt UE-Albanija, li għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Unjoni Ewropea u tal-Albanija, għandu jadotta r-Regoli ta' Proċedura tiegħu.

3. Il-Kumitat Kongunt UE-Albanija jista' jiddeċiedi li jistabbilixxi kwalunkwe grupp ta' hidma/korp konsultattiv fuq bażi *ad hoc* fil-livell ta' esperti, li jista' jassisti fit-tweqqif tal-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim.

4. Il-Kumitat Kongunt UE-Albanija għandu jiltaqa' mill-anqas darba fis-sena, u, kull meta ċirkostanzi speċjali jirrikjedu dan, fuq talba ta' kwalunkwe waħda mill-Partijiet. Il-laqgħat għandhom jiġu organizzati u ospitati b'mod alternat mill-Unjoni Ewropea u mill-Ministeru responsabbli għax-Xjenza tal-Albanija.

5. Il-Kumitat Kongunt UE-Albanija għandu jaħdem fuq bażi kontinwa permezz ta' skambju ta' informazzjoni rilevanti bi kwalunkwe mezz ta' komunikazzjoni, b'mod partikolari fir-rigward tal-partecipazzjoni/prestazzjoni tal-entitajiet ġuridiċi tal-Albanija. Il-Kumitat Kongunt UE-Albanija jista' jwettaq b'mod partikolari l-kompiti tiegħu bil-miktub kull meta tinqala' l-htieġa.

Artikolu 9

Dispożizzjonijiet finali

1. Dan il-Ftehim għandu jidhol fis-seħh fid-data li fiha l-Partijiet jinnotifikaw lil xulxin bit-tlestija tal-proċeduri interni tagħhom meħtieġa għal dak il-għan.
2. Dan il-Ftehim għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2021. Dan għandu jibqa' fis-seħh sakemm ikun meħtieġ għall-proġetti, l-azzjonijiet u għall-attivitajiet kollha jew għal partijiet minnhom ffinanzjati mill-Programm Orizzont Ewropa, l-azzjonijiet kollha meħtieġa sabiex jiġu protetti l-interessi finanzjarji tal-Unjoni Ewropea u l-obbligi finanzjarji kollha li jirriżultaw mill-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim bejn il-Partijiet li għandhom jitlestew.
3. L-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim tista' tiġi sospiża mill-Unjoni Ewropea f'każ ta' nuqqas ta' pagament parzjali jew shiħ tal-kontribuzzjoni finanzjarja dovuta mill-Albanija skont dan il-ftehim.

F'każ ta' nuqqas ta' pagament li jista' jipperikola b'mod sinifikanti l-implimentazzjoni u l-ġestjoni tal-Programm Orizzont Ewropa, il-Kummissjoni għandha tibghat ittra formali ta' tfakkira. Meta ma jsir l-ebda pagament fi żmien 20 jum tax-xogħol wara l-ittra formali ta' tfakkira, is-sospensjoni tal-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għandha tiġi nnotifikata mill-Kummissjoni lill-Albanija permezz ta' ittra formali ta' notifika li għandha tidhol fis-sehh 15-il jum wara l-wasla ta' din in-notifika mill-Albanija.

F'każ li l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim tiġi sospiza, l-entitajiet ġuridici stabbiliti fl-Albanija ma għandhomx ikunu eliġibbli li jippartecipaw fi proċeduri ta' għoti li jkunu għadhom ma tlestewx meta tidhol fis-sehh is-sospensjoni. Proċedura ta' għoti għandha titqies bhala kompluta meta jkunu saru impenji legali bhala riżultat ta' dik il-proċedura.

Is-sospensjoni ma taffettwax l-impenji legali konklużi mal-entitajiet ġuridici stabbiliti fl-Albanija qabel ma tkun dahlet fis-sehh is-sospensjoni. Dan il-Ftehim għandu jkompli japplika għal tali impenji legali.

L-Unjoni Ewropea għandha tinnofika minnufih lill-Albanija ladarba l-ammont shiħ tal-kontribuzzjoni finanzjarja dovuta jkun wasal għand l-Unjoni Ewropea. Is-sospensjoni għandha titneħha b'effett immedjat malli ssir din in-notifika.

Mid-data meta titneħha s-sospensjoni, l-entitajiet ġuridici tal-Albanija għandhom jerġġu jkunu eliġibbli fi proċeduri ta' għoti mnedija wara din id-data u fi proċeduri ta' għoti mnedija qabel din id-data, li għalihom l-iskadenzi għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet ma jkunux skadew.

4. Kwalunkwe Parti tista' tittermina dan il-Ftehim fi kwalunkwe waqt b'notifika bil-miktub li tinforma lill-Parti l-oħra bl-intenzjoni li tittermina dan il-Ftehim. It-terminazzjoni tal-Ftehim għandha tidhol fis-sehh tliet xhur kalendarji wara d-data li fiha n-notifika bil-miktub tkun waslet għand id-destinatarju tagħha. Id-data li fiha tidhol fis-sehh it-terminazzjoni għandha tikkostitwixxi d-data tat-terminazzjoni għall-finijiet ta' dan il-Ftehim.

5. Meta dan il-Ftehim jiġi tterminat f'konformità mal-paragrafu 4, il-Partijiet jaqblu li:

- (a) il-proġetti, l-azzjonijiet, l-attivitajiet jew partijiet minnhom li fir-rigward tagħhom ikunu ddahhlu impenji legali wara d-dhul fis-sehh ta' dan il-Ftehim, u qabel ma dan il-Ftehim jiġi tterminat għandu jkompli sakemm dawn jitlestew skont il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan il-Ftehim;
- (b) il-kontribuzzjoni finanzjarja annwali tas-sena N li matulha dan il-Ftehim jiġi tterminat għandha tithallas kompletament f'konformità mal-Artikolu 3. Il-kontribuzzjoni operazzjonali tas-sena N għandha tiġi aġġustata f'konformità mal-Artikolu 3(8) u kkoreġuta f'konformità mal-Artikolu 4 ta' dan il-Ftehim. It-tariffa ta'partecipazzjoni mhallsa għas-sena N ma għandhiex tiġi aġġustata jew ikkoreġuta;
- (c) wara s-sena li matulha dan il-Ftehim jiġi tterminat, il-kontribuzzjonijiet operazzjonali inizjali mhallsa għas-snin li matulhom japplika dan il-Ftehim għandhom jiġu aġġustati f'konformità mal-Artikolu 3(8) u għandhom jiġu kkoreġuti awtomatikament f'konformità mal-Artikolu 4 ta' dan il-Ftehim.

Il-Partijiet għandhom isolvu b'kunsens komuni kwalunkwe konsegwenza oħra tat-terminazzjoni ta' dan il-Ftehim.

6. Dan il-Ftehim jista' jiġi emendat biss bil-miktub u bil-kunsens komuni tal-Partijiet. Id-dhul fis-sehh tal-emendi se jsegwi l-istess proċedura bhal dik applikabbli għad-dhul fis-sehh ta' dan il-Ftehim.

7. L-Annessi ta' dan il-Ftehim għandhom jiffurmaw parti integrali minn dan tal-aħħar.

Dan il-Ftehim għandu jiffassal f'żewġ kopji bl-Ingliż u bl-Albaniż, b'kull test ikun ugwalment awtentiku. F'każ ta' divergenza ta' interpretazzjoni, għandu jipprevali t-test bl-Ingliż.

Magħmul fi Brussell, f'dan l-ewwel jum ta' Frar fis-sena 2022, u f'Tirana, fid-disa' ta' Frar, 2022.

*Għall-Kummissjoni,
fisem l-Unjoni Ewropea,*

Mariya GABRIEL

*Kummissarju għall-Innovazzjoni,
ir-Ricerka, il-Kultura, l-Edukazzjoni u ż-Żgħażaġh*

Għall-Kunsill tal-Ministri tal-Albanija,

Evis KUSHI

Ministru għall-Edukazzjoni u l-Isports

ANNEX I

Regoli li jirregolaw il-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Albanija għall-Programm Orizzont Ewropa (2021–2027)**I. Kalkolu tal-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Albanija**

1. Il-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Albanija għall-Programm Orizzont Ewropa għandha tiġi stabbilita fuq bażi annwali proporzjonalment u b'żieda mal-ammont disponibbli kull sena fil-baġit tal-Unjoni għall-appropriazzjonijiet ta' impenn meħtieġa għall-ġestjoni, l-eżekuzzjoni u l-operazzjoni tal-Programm Orizzont Ewropa, miżjuda f'konformità mal-Artikolu 3(4) ta' dan il-Ftehim.

2. It-tariffa ta' parteċipazzjoni msemmija fl-Artikolu 3(7) ta' dan il-Ftehim għandha tiddaħhal gradwalment kif ġej:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. F'konformità mal-Artikolu 3(5) ta' dan il-Ftehim, il-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali li għandha tithallas mill-Albanija għall-parteeipazzjoni tagħha fil-Programm Orizzont Ewropa se tiġi kkalkolata għas-snin finanzjarji rispettivi billi jiġi applikat aġġustament għall-koeffiċjent tal-kontribuzzjoni.

L-aġġustament għall-koeffiċjent tal-kontribuzzjoni għandu jkun:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Il-koeffiċjent użat għall-kalkolu ta' hawn fuq sabiex jiġi aġġustat il-koeffiċjent tal-kontribuzzjoni għandu jkun ta' 0,1.

4. F'konformità mal-Artikolu 3(8) ta' dan il-Ftehim, l-ewwel aġġustament li jappartjeni għall-implimentazzjoni tal-baġit tas-sena N għandu jsir fis-sena N+1 meta l-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali tas-sena N għandha tiġi aġġustata 'l fuq jew 'l isfel bid-differenza bejn:

a) il-kontribuzzjoni aġġustata kkalkolata bl-applikazzjoni tal-koeffiċjent tal-kontribuzzjoni aġġustata tas-sena N għas-somma:

i. tal-ammont ta' impenji baġitarji magħmula fuq appropriazzjonijiet ta' impenn awtorizzati għas-sena N skont il-baġit tal-Unjoni Ewropea vvotat u fuq appropriazzjonijiet ta' impenn li jikkorrispondu għad-dizimpenji li jsiru disponibbli għal darb'ohra; u

ii. kwalunkwe appropriazzjoni ta' impenn ibbażata fuq id-dhul assenjat estern li ma tirriżultax minn kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-Programm Orizzont Ewropa minn donaturi oħrajn u li kienet disponibbli fl-aħhar tas-sena N⁽¹⁾. Għad-dhul assenjat estern allokat lil Orizzont Ewropa skont l-Artikolu 3(1) tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2020/2094 li jstabilixxi Strument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru biex jappoġġa l-irkupru wara l-kriżi tal-COVID-19⁽²⁾, l-ammonti indikattivi annwali fl-ippogrammar tal-QFP għandhom jintużaw għall-fini tal-kalkolu tal-kontribuzzjoni aġġustata.

⁽¹⁾ Dan jinkludi b'mod partikolari r-riżorsi mill-Istrument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru stabbilit bir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2020/2094 tal-14 ta' Diċembru 2020 li jstabilixxi Strument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru biex jappoġġa l-irkupru wara l-kriżi tal-COVID-19 (ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽²⁾ ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

b) u l-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali tas-sena N.

Mis-sena N+2, u kull sena sussegwenti, sakemm l-impenji baġitarji kollha ffinanzjati fil-qafas tal-appropriazzjonijiet ta' impenn li joriginaw mis-sena N, żdiedu f'konformità mal-Artikolu 3(4) ta' dan il-Ftehim, ikunu thallsu jew gew diżimpenjati, u mhux aktar tard minn tliet snin wara t-tmiem tal-Programm Orizzont Ewropa, l-Unjoni ghandha tikkalkola aġġustament tal-kontribuzzjoni operazzjonali tas-sena N billi tnaqqas il-kontribuzzjoni operazzjonali tal-Albanija bl-ammont miksub bl-applikazzjoni tal-koeffiċjent tal-kontribuzzjoni aġġustata tas-sena N għad-diżimpenn li jsir kull sena fuq l-impenji tas-sena N iffinanzjati fil-qafas tal-baġit tal-Unjoni jew mid-diżimpenji li jsiru disponibbli għal darb'ohra.

Jekk l-ammonti li jirriżultaw mid-dhul assenjat estern tas-sena N (sabiex jiġu inklużi l-appropriazzjonijiet ta' impenn, u, għall-ammonti skont ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2020/2094, l-ammonti indikattivi annwali fl-ipprogrammar tal-QFP) li ma jirriżultawx minn kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-Programm Orizzont Ewropa minn donaturi oħrajn jiġu kkanċellati, il-kontribuzzjoni operazzjonali tal-Albanija ghandha titnaqqas bl-ammont miksub bl-applikazzjoni tal-koeffiċjent tal-kontribuzzjoni aġġustata tas-sena N għall-ammont imhassar.

II. Korrezzjoni awtomatika tal-kontribuzzjoni operazzjonali tal-Albanija

1. Għall-kalkolu tal-korrezzjoni awtomatika kif imsemmi fl-Artikolu 4 ta' dan il-Ftehim, għandhom japplikaw il-modalitajiet li ġejjin:

- a) "għotjiet kompetittivi" tfisser għotjiet mogħtija permezz ta' sejhiet għal proposti fejn il-benefiċjarji finali jistgħu jiġu identifikati fil-hin tal-kalkolu tal-korrezzjoni awtomatika. L-appoġġ finanzjarju lil partijiet terzi kif definit fl-Artikolu 204 tar-Regolament Finanzjarju huwa eskluż;
- b) meta jiġi ffirmat impenn legali ma' konsorzju, l-ammonti użati sabiex jiġu stabbiliti l-ammonti inizjali tal-impenn legali għandhom ikunu l-ammonti kumulattivi allokati lill-benefiċjarji li huma entitajiet Albanizi f'konformità mat-tqassim tal-baġit indikattiv tal-ftehim ta' għotja;
- c) l-ammonti kollha ta' impenji legali li jikkorrispondu għal għotjiet kompetittivi għandhom jiġu stabbiliti bl-użu tas-sistema elettronika tal-Kummissjoni Ewropea eCorda u jiġu estratti fit-tieni Erbgha ta' Frar tas-sena N+2;
- d) "kostijiet mhux ta' intervent" tfisser kostijiet tal-Programm minbarra għotjiet kompetittivi, inklużi nefqa ta' appoġġ, amministrazzjoni speċifika għall-programm, azzjonijiet oħra ⁽³⁾;
- e) l-ammonti allokati lill-organizzazzjonijiet internazzjonali bhala entitajiet ġuridici li huma l-benefiċjarji finali ⁽⁴⁾ għandhom jitqiesu bhala kostijiet mhux ta' intervent.

2. Il-mekkanizmu għandu jiġi applikat kif ġej:

- a) Il-korrezzjonijiet awtomatiċi għas-sena N fir-rigward tal-eżekuzzjoni tal-appropriazzjonijiet ta' impenn għas-sena N, mizjuda f'konformità mal-Artikolu 3(4) ta' dan il-Ftehim, għandhom jiġu applikati abbażi ta' data dwar is-sena N u s-sena N+1 minn e-Corda msemmija fil-punt c) tal-paragrafu (1) tal-punt (II) ta' dan l-Anness fis-sena N+2 wara li kwalunkwe aġġustament f'konformità mal-Artikolu 3(8) ta' dan il-Ftehim ikun ġie applikat għall-kontribuzzjoni tal-Albanija għall-Programm Orizzont Ewropa. L-ammont ikkunsidrat se jkun l-ammont ta' għotjiet kompetittivi li għalihom hija disponibbli d-data, fil-hin tal-kalkolu tal-korrezzjoni.
- b) Mis-sena N+2 u sal-2029, l-ammont tal-korrezzjoni awtomatika għandu jiġi kkalkolat għas-sena N billi tittiehed id-differenza bejn:
 - i. l-ammont totali tal-għotjiet kompetittivi mqassma lill-Albanija jew lill-entitajiet ġuridici Albanizi bhala impenji magħmula fuq l-appropriazzjonijiet baġitarji tas-sena N; u

⁽³⁾ Azzjonijiet oħra jinkludu b'mod partikolari l-akkwist pubbliku, il-premijijiet, l-istrumenti finanzjarji, l-azzjonijiet diretti taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka, l-Abbonamenti (OECD, Eureka, IPEEC, AIE, ...), l-esperti (l-evalwaturi, il-monitoraġġ tal-proġetti) eċċ.

⁽⁴⁾ L-organizzazzjonijiet internazzjonali jitqiesu biss bhala kostijiet mhux ta' intervent jekk ikunu benefiċjarji finali. Dan mhux se japplika meta organizzazzjoni internazzjonali tkun koordinatur ta' proġett (tqassam fondi lil koordinaturi oħrajn).

ii. l-ammont tal-kontribuzzjoni operazzjonali aġġustata tal-Albanija ghas-sena N immultiplikata bil-proporzjon bejn:

- A. l-ammont ta' għotjiet kompetittivi magħmula fuq approprjazzjonijiet ta' impenn tas-sena N, miżjuda f'konformità mal-Artikolu 3(4) ta' dan il-Ftehim; u
- B. t-total tal-approprjazzjonijiet ta' impenn baġitarju awtorizzati kollha ghas-sena N, inklużi l-kostijiet mhux ta' intervent.

III. Il-pagament tal-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Albanija, il-pagament tal-aġġustamenti magħmula fuq il-kontribuzzjoni operazzjonali tal-Albanija, u l-pagament tal-korrezzjoni awtomatika applikabbli għall-kontribuzzjoni operazzjonali tal-Albanija

1. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika lill-Albanija, mill-aktar fis possibbli u mhux aktar tard mill-hruġ tal-ewwel sejha għall-fondi tas-sena finanzjarja, l-informazzjoni li ġejja:

- a. l-ammonti f'approprjazzjonijiet ta' impenn fil-baġit tal-Unjoni adottati b'mod definittiv ghas-sena inkwistjoni għal-linji baġitarji li jkopru l-partecipazzjoni tal-Albanija, fil-Programm Orizzont Ewropa li żdiedu, jekk rilevanti, f'konformità mal-Artikolu 3(4) ta' dan il-Ftehim;
- b. l-ammont tat-tariffa ta' partecipazzjoni msemmija fl-Artikolu 3(7) ta' dan il-Ftehim;
- c. mis-sena N+1 tal-implimentazzjoni tal-Programm Orizzont Ewropa, l-implimentazzjoni tal-approprjazzjonijiet ta' impenn li jikkorrispondu ghas-sena baġitarja N, miżjuda f'konformità mal-Artikolu 3(4) ta' dan il-Ftehim u l-livell ta' diżimpenn;
- d. għall-parti tal-Programm Orizzont Ewropa fejn tali informazzjoni hija meħtieġa sabiex tiġi kkalkolata l-korrezzjoni awtomatika, il-livell ta' impenji li saru favur l-entitajiet ġuridici Albaniżi mqassma skont is-sena korrispondenti tal-approprjazzjonijiet baġitarji u l-livell totali relatat tal-impenji.

Abbażi tal-Abbozz tal-Baġit tagħha, il-Kummissjoni għandha tipprovdi stima tal-informazzjoni ghas-sena ta' wara skont il-punti (a) u (b) mill-aktar fis possibbli, u, mhux aktar tard mill-1 ta' Settembru tas-sena finanzjarja.

2. Il-Kummissjoni għandha tohroġ, sa mhux aktar tard minn April u Ġunju ta' kull sena finanzjarja, sejha għall-fondi lill-Albanija li tikkorrispondi mal-kontribuzzjoni tagħha skont dan il-Ftehim.

Kull sejha għall-fondi għandha tipprevedi l-pagament sitta minn kull tnax tal-kontribuzzjoni tal-Albanija mhux aktar tard minn 45 jum wara li tinhareġ is-sejha għall-fondi.

Għall-ewwel sena ta' implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim, il-Kummissjoni għandha tohroġ sejha waħda għall-fondi, fi żmien 60 jum wara d-data li fihom dan il-Ftehim jibda jgħoddi effetti legali.

3. Kull sena mill-2023, is-sejhiet għall-fondi għandha tirrifletti wkoll l-ammont tal-korrezzjoni awtomatika applikabbli għall-kontribuzzjoni operazzjonali mħallsa ghas-sena N-2.

Is-sejha għall-fondi mahruġa mhux aktar tard minn April tista' tinkludi wkoll aġġustamenti tal-kontribuzzjoni finanzjarja mħallsa mill-Albanija għall-implimentazzjoni, il-ġestjoni u l-operazzjoni tal-Programm(i) Qafas preċedenti għar-Riċerka u l-Innovazzjoni li fih(om) ippartecipat l-Albanija.

Għal kull waħda mis-snin finanzjarji tal-2028, l-2029 u l-2030, l-ammont li jirriżulta mill-korrezzjoni awtomatika applikata għall-kontribuzzjonijiet operazzjonali li jkunu thallsu fl-2026 u fl-2027 mill-Albanija jew mill-aġġustamenti magħmula f'konformità mal-Artikolu 3(8) ta' dan il-Ftehim se jkun dovut lill-Albanija jew minnha

4. L-Albanija għandha thallas il-kontribuzzjoni finanzjarja tagħha skont dan il-Ftehim f'konformità mal-punt (III) ta' dan l-Anness. Fin-nuqqas ta' pagament mill-Albanija sad-data dovuta, il-Kummissjoni għandha tibgħat ittra formali ta' tfakkira.

Kull dewmien fil-pagament tal-kontribuzzjoni finanzjarja għandu jiskatta l-pagament ta' imghax ta' inadempjenza mill-Albanija fuq l-ammont pendenti, u dan mid-data dovuta.

Ir-rata tal-imghax fuq l-ammonti riċevibbli mhux imhallsa fid-data dovuta għandha tkun ir-rata li japplika l-Bank Ċentrali Ewropew fl-operazzjonijiet ewlenin ta' rifinanzjament tiegħu, kif ippubblikata fis-serje C ta' *Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, li tkun fis-sehħ fl-ewwel jum kalendarju tax-xahar meta kien dovut il-pagament, u miżjuda b'punt u nofs percentwali.

ANNEX II

Lista mhux eżawrjenti tal-programmi u l-proġetti ekwivalenti tal-Albanija

Il-lista mhux eżawrjenti li ġejja għandha titqies bhala programmi u proġetti Albanizi ekwivalenti għall-Programm Orizzont Ewropa:

— Programm Nazzjonali ta' Ricerka u Żvilupp.

ANNEX III

Ġestjoni Finanzjarja Tajba

Il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji u l-irkupru

*Artikolu 1***Riežamijiet u awditi**

1. L-Unjoni Ewropea għandu jkollha d-dritt li twestaq, f'konformità mal-atti applikabbli ta' istituzzjoni jew korp tal-Unjoni wiehed jew aktar u kif previst fil-ftehimiet u/jew fil-kuntratti rilevanti, fir-riežamijiet u awditi tekniċi, xjentifiċi, finanzjarji, jew tipi oħra ta' riežamijiet u awditi fuq il-post ta' kwalunkwe persuna fiżika residenti fl-Albanija jew kwalunkwe entità ġuridika stabbilita fiha u li tircievi finanzjament mill-Unjoni Ewropea, kif ukoll kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni ta' fondi tal-Unjoni li jirrisjedu jew li huma stabbiliti fl-Albanija. Tali riežami u awditi jistgħu jitwettqu mill-aġenti tal-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari tal-Kummissjoni Ewropea u tal-Qorti tal-Awdituri, jew minn persuni oħrajn mahtura mill-Kummissjoni Ewropea.
2. L-aġenti tal-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari tal-Kummissjoni Ewropea u tal-Qorti tal-Awdituri, u l-persuni l-oħrajn mahtura mill-Kummissjoni Ewropea, għandu jkollhom aċċess xieraq għal siti, xogħlijiet u dokumenti (kemm f'verżjonijiet elettroniki kif ukoll f'dawk stampati) u għall-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex iwettqu tali awditi, inkluż id-dritt li jiksbu kopja fiżika/elettronika ta' kwalunkwe dokument jew tal-kontenut ta' kwalunkwe mezz ta' *data* jew estratti minnhom, li jkunu miżmuma mill-persuna fiżika jew ġuridika awditjata, jew mill-parti terza awditjata.
3. L-Albanija ma għandhiex tipprevjeni jew tqajjem xi ostakolu partikolari għad-dritt ta' dhul fl-Albanija u għall-aċċess għall-binjiet tal-aġenti u ta' persuni oħrajn imsemmija fil-paragrafu 2 abbażi tal-eżerċizzju tad-dmirijiet tagħhom imsemmija f'dan l-Artikolu.
4. Ir-riežamijiet u l-awditi jistgħu jitwettqu, anke wara s-sospensjoni tal-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim skont l-Artikolu 9(3) tiegħu, jew it-terminazzjoni tiegħu, dwar it-termini stabbiliti fl-atti applikabbli ta' istituzzjoni jew korp tal-Unjoni Ewropea wiehed jew aktar u kif previst fil-ftehimiet u/jew fil-kuntratti rilevanti fir-rigward ta' kwalunkwe impenn legali li jimplementa l-baġit tal-Unjoni Ewropea li tkun dahlet għalih l-Unjoni Ewropea qabel id-data li fiha s-sospensjoni mill-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim skont l-Artikolu 9(3) tiegħu, jew it-terminazzjoni ta' dan il-Ftehim tidhol fis-seħħ.

*Artikolu 2***Ġlieda kontra l-irregolaritajiet, il-frodi u reati kriminali oħrajn li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni**

1. Il-Kummissjoni Ewropea u l-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) għandhom ikunu awtorizzati jwettqu investigazzjonijiet amministrattivi, inklużi kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, fit-territorju tal-Albanija. Dawn l-investigazzjonijiet għandhom jitwettqu f'konformità mat-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti mill-atti applikabbli ta' istituzzjoni tal-Unjoni waħda jew aktar.
2. L-awtoritajiet kompetenti Albanizi għandhom jinformaw lill-Kummissjoni Ewropea jew lill-OLAF fi żmien raġonevoli bi kwalunkwe fatt jew suspett li jkunu saru jafu bihom dwar irregolarità, frodi jew attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.
3. Il-kontrolli u l-ispezzjonijiet fuq il-post jistgħu jitwettqu fil-bini ta' kwalunkwe persuna fiżika li tkun residenti fl-Albanija jew fil-binjiet ta' entità ġuridika stabbilita fl-Albanija u li tircievi l-fondi tal-Unjoni, kif ukoll fil-binjiet ta' kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni li tkun residenti jew stabbilita fl-Albanija.
4. Il-kontrolli u l-ispezzjonijiet fuq il-post għandhom jitwettqu mill-Kummissjoni Ewropea jew mill-OLAF b'kollaborazzjoni mill-qrib mal-awtorità kompetenti Albaniza mahtura mill-Kunsill tal-Ministri tal-Albanija. L-awtorità mahtura għandha tiġi nnotifikata kmieni biżżejjed bil-ghan, bl-iskop u bil-baži ġuridika tal-kontrolli u tal-ispezzjonijiet, sabiex tkun tista' tipprovdi assistenza. Għal dan il-ghan, l-uffiċjali tal-awtoritajiet kompetenti Albanizi, jistgħu jippartecipaw fil-kontrolli u fl-ispezzjonijiet fuq il-post.
5. Fuq talba tal-awtoritajiet Albanizi, il-kontrolli u l-ispezzjonijiet fuq il-post jistgħu jitwettqu b'mod kongunt mal-Kummissjoni Ewropea jew mal-OLAF.

6. L-aġenti tal-Kummissjoni u l-persunal tal-OLAF għandu jkollhom aċċess għall-informazzjoni u d-dokumentazzjoni kollha, inkluża d-*data* tal-kompjuter, dwar l-operazzjonijiet ikkonċernati, li huma meħtieġa għat-twettiq xieraq tal-kontrolli u tal-ispezzjonijiet fuq il-post. Huma jistgħu, b'mod partikolari, jaġhmlu kopja tad-dokumenti rilevanti.
7. Meta il-persuna, l-entità jew parti terza oħra topponi kontroll jew spezzjoni fuq il-post, l-awtoritajiet Albanizi, filwaqt li jaġixxu f'konformità mar-regoli u r-regolamenti nazzjonali, għandhom jassistu lill-Kummissjoni Ewropea jew lill-OLAF, sabiex dawn ikunu jistgħu jaqdu dmirijiethom biex iwettqu l-kontroll jew l-ispezzjoni fuq il-post. Din l-assistenza għandha tinkludi t-tehid ta' miżuri xierqa ta' prekawzjoni skont il-liġi nazzjonali, b'mod partikolari sabiex tiġi ssalvagwardjata l-evidenza.
8. Il-Kummissjoni Ewropea jew l-OLAF għandhom jinformat lill-awtoritajiet Albanizi bir-riżultat ta' tali kontrolli u spezzjonijiet. B'mod partikolari, il-Kummissjoni Ewropea jew l-OLAF għandhom jirrapportaw mill-aktar fis possibbli lill-awtorità kompetenti Albaniza b'kull fatt jew suspett relatat ma' irregolarità li jkunu ntebħu bih waqt il-kontroll jew waqt l-ispezzjoni fuq il-post.
9. Mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tad-dritt kriminali Albaniz, il-Kummissjoni Ewropea tista' timponi miżuri u penali amministrattivi fuq persuni ġuridiċi jew fiżiċi tal-Albanija li jkunu qed jippartecipaw fl-implimentazzjoni ta' programm jew attività f'konformità mal-legiżlazzjoni tal-Unjoni Ewropea.
10. Għall-finijiet tal-implimentazzjoni xierqa ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni Ewropea jew l-OLAF u l-awtoritajiet kompetenti Albanizi għandhom jiskambjaw regolarment informazzjoni u, fuq talba ta' waħda mill-partijiet għal dan il-Ftehim, jikkonsultaw lil xulxin.
11. Sabiex jiġu ffaċilitati l-kooperazzjoni effettiva u l-iskambju ta' informazzjoni mal-OLAF, l-Albanija għandha tahtar punt ta' kuntatt.
12. L-informazzjoni skambjata bejn il-Kummissjoni Ewropea jew l-OLAF u l-awtoritajiet kompetenti Albanizi għandha ssir b'kunsiderazzjoni dovuta għar-rekwiżiti ta' kunfidenzjalità. Id-*data* personali inkluża fl-iskambju ta' informazzjoni għandha tiġi protetta f'konformità mar-regoli applikabbli.
13. L-awtoritajiet Albanizi għandhom jikkooperaw mal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew sabiex dan ikun jista' jwettaq id-dmir tiegħu li jinvestiga, jipproċedi u jressaq quddiem il-qorti l-awturi tar-reati kriminali u l-kompliċi ta' dawn ir-reati' li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni Ewropea f'konformità mal-legiżlazzjoni applikabbli.

Artikolu 3

Irkupru u infurzar

1. Id-deċiżjonijiet adottati mill-Kummissjoni Ewropea li jimponu obbligu pekunarju fuq persuni ġuridiċi jew fiżiċi għajr l-Istati fir-rigward ta' kwalunkwe pretensjoni li tirriżulta mill-Programm Orizzont Ewropa għandhom ikunu infurzabbli fl-Albanija. L-ordni għall-infurzar għandha tiġi mehmuża mad-deċiżjoni, mingħajr ebda formalità oħra għajr verifika tal-awtenticità tad-deċiżjoni mill-awtorità nazzjonali mahtura għal dan il-ghan mill-Kunsill tal-Ministri tal-Albanija. Il-Kunsill tal-Ministri tal-Albanija għandu jgħarraf lill-Kummissjoni u lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea bl-awtorità nazzjonali mahtura tiegħu. F'konformità mal-Artikolu 4, il-Kummissjoni Ewropea għandha tkun intitolata tinnotifika tali deċiżjonijiet infurzabbli direttament lil persuni residenti u entitajiet ġuridiċi stabbiliti fl-Albanija. L-infurzar għandu jsir f'konformità mal-liġi u r-regoli ta' proċedura Albanizi.
2. Is-sentenzi u d-digriet tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea mogħtija b'applikazzjoni ta' klawzola ta' arbitraġġ li tinsab f'kuntratt jew fi ftehim fir-rigward ta' programmi, attivitajiet, azzjonijiet jew proġetti tal-Unjoni għandhom ikunu infurzabbli fl-Albanija bl-istess mod bħad-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni Ewropea msemmija fil-paragrafu 1.
3. Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea għandu jkollha ġurisdizzjoni sabiex tirrieżamina l-legalità tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni msemmija fil-paragrafu 1 u sabiex tissospendi l-infurzar tagħha. Madankollu, il-Qrati tal-Albanija għandu jkollhom ġurisdizzjoni fuq ilmenti li l-infurzar tagħhom qiegħed jitwettaq b'mod irregolari.

*Artikolu 4***Komunikazzjoni u Skambju ta'informazzjoni**

L-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni Ewropea involuti fl-implimentazzjoni tal-Programm Orizzont Ewropa, jew fil-kontrolli fuq dak il-programm, għandhom ikunu intitolati li jikkomunikaw direttament, inkluż permezz ta' sistemi ta' skambju elettroniku, ma' kwalunkwe persuna fiżika residenti fl-Albanija jew ma' entità ġuridika stabbilita fl-Albanija u li tirċievi fondi tal-Unjoni, kif ukoll ma' kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni ta' fondi tal-Unjoni residenti jew stabbiliti fl-Albanija. Tali persuni, entitajiet u partijiet jistgħu jissottomettu direttament lill-istituzzjonijiet u lill-korpi tal-Unjoni Ewropea l-informazzjoni u d-dokumentazzjoni rilevanti kollha li huma meħtieġa jissottomettu abbażi tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni Ewropea applikabbli għall-programm tal-Unjoni u tal-kuntratti jew tal-ftehimiet konklużi għall-implimentazzjoni ta' dak il-programm.
